

Riitasointu

Silitysrauta sihahti kuin ärsytetty kissa. Venkura sihisi takaisin. Hän oli jo polttanut sormenpänsä eikä välittänyt tehdä sitä uudelleen.

Kuluneet viisi päivää olivat tehneet tuskallisen selväksi, että Venkuralla ei ollut aavistustakaan, miten kiillotettiin lusikoita tai leivottiin pikkuleipiä.

Tai tärkättiin kauluksia.

Neiti Frikadelli oli järjestänyt pöydälle rivin tahrattoman valkoisia irtokauluksia tärkättäväksi. Se, miksi neiti tahtoi kovettaa kauluksensa, oli arvoitus. Ilman niitäkin hän oli väykkä kuin jäätynyt kampela.

Venkura kumartui tarkastelemaan työtään lähempää. Kuuluiko kauluksen muuttaa väriään hienoisen ruskeaksi, kun sitä tärkättiin, hän mietti. Kuuluiko sen haista noin kummalliselta? Kuuluiko siitä nousta...savua?

”Venkura!”

Neiti Frikadellin naukuva ääni kuului salin puolelta. Venkura huokaisi. Hän tiesi kyllä, mitä seuraavaksi tapahtuisi.

Vaikka Friida Frikadellilla ei ollut nuottikorvaa nimeksikään, hänellä oli tapana *musisoida* pianon ääressä sillä aikaa, kun Venkura pesi astioita tai pyyhki pölyjä tai parsi eidin silkkisukkia. Ilta illan jälkeen Venkura sai kuunnella loputonta kilkutusta, ja ikään kuin siinä ei olisi ollut tarpeeksi, neiti tahtoi Venkuran kertovan hänelle, miten *viehättävästi* hän soitti.

”Venkura-aa!”

Venkura laski silitysraudan käsistään ja laahusti saliin.

Neiti Frikadelli istui selkä suorana jakkaralla pianon ääressä. Pitimessä paloi valkoinen vahakynttilä ohuella liekillä. Kuullessaan takaansa askelia neiti käänsi päätään ja katsoi Venkuraa nenänvartta pitkin.

”Missä sinä taas vitkastelit?” hän kysyi. ”En haluaisi aina kutsua sinua uudelleen.”

”Olisit heti sanonut”, Venkura sanoi. ”Ei sinun tarvitse kutsua minua ensimmäistäkään kertaa.”

Hän pyörähti ympäri ja oli jo ovella.

”He-etkinen vain”, naukui ääni hänen takanaan.

Venkura huokaisi syvään. Hän oli melkein pelastunut. Melkein.

”Nyt kun kerran olet siinä”, neiti sanoi, ”voit hyvin istua alas. Ajattelin hiukan musisoida.”

Venkura pakotti itsensä kivikovan antiikkisohvan reunalle. Neiti Frikadelli naksutteli sorminivelensä paikoilleen, yksi kerrallaan. Sitten piano alkoi vaikertaa.

Siltä se tosiaan kuulosti. Sävelmät, joita neidillä oli tapana soittaa, eivät suorastaan kutitelleet tanssijalkaa. Neiti kutsui niitä haikeiksi ja tunnelmallisiksi, Venkuran mielestä ne olivat vain ja ainoastaan masentavia. Ja se hänen olisi neidille kerrottava.

Ongelma oli vain siinä, että ihmiset saattoivat olla kovin herkkänahkaisia. Niin kuin se peilikauppias, jonka mukana Venkura oli tullut Viirastuksen kaupunkiin. Ei tarvinnut kuin erehdyksessä särkeä muutama peili tai kähveltää pari hassua kolikkoa tai kutsua toista kitupiikiksi, ja heti nousi kauhea mekkala. Niin heidän tiensä erosivat – peilikauppias jatkoi matkaansa yksin, Venkura jäi Viirastukseen.

Seuraavaksi hän oli tavannut neiti Frikadellin, joka sanoi tarvitsevansa apua kotiaskareissa, ja kun Venkuralla ei ollut muitakaan suunnitelmia, hän suostui. Kukapa tiesi, ehkä hän viihtyisi ja saisi jäädä pidemmäksikin aikaa. Niin hän oli toivonut.

Ikävä kyllä, Venkuran elämässä sellaisilla toiveilla ei ollut tapana toteutua.

Viisi päivää, hän laski. Vasta viisi päivää hän oli viettänyt neidin luona. Viisi päivää – ja jo nyt hän tunsu pakottavaa halua rynnätä ulos ovesta ja paiskata se takanaan kiinni.

Venkura keskittyi kengänkärkiensä tarkasteluun välttääkseen kuulemasta sitä ääntelyä, jota neiti kutsui musisoinniksi.

Mutta sitten yks kaks piano tuntui heräävän eloon. Näin ei neiti Frikadelli ollut soittanut koskaan aikaisemmin. Venkura nosti katseensa ja huomasi, että neiti ei enää käytellyt koskettimia ensinkään. Hänen kätensä olivat singahtaneet ylös ja nytkähtelivät korkealla ilmassa niin kuin ne olisi sidottu yhteen, ja samaan aikaan piano jatkoi vimmaista soittoaan. Koskettimet pomppivat ylös alas näkymättömien sormien voimasta.

Venkura löi jalalla tahtia ja nauroi katketakseen. Mutta niin huvittavaa kuin se hänestä olikin, neidistä se ei ollut vähäisimmästäkään määrin huvittavaa. Kun hän viimein tajusi mitä tapahtui, hän kirkaisi, hyppäsi ylös jakkaralta ja hoippui seiniä pitkin kohti salin ovea.

”Sinä”, neiti sopersi ja osoitti Venkuraa vapisevalla sormella, ”sinä teit tämän!”

”Enkä tehnyt”, Venkura sanoi. ”Enhän minä ole koskenut siihen sormellankaan!”

Piano vaikenä, mutta neiti mulkoili sitä edelleen niin kuin se voisi hetkellä millä hyvänsä hyökätä hänen kimppuunsa.

”Minun ei olisi koskaan pitänyt ottaa sinua luokseni”, hän sanoi.

”Eipäs nyt olla liian ankaria”, sanoi Venkura. ”Kunnon piano se on, vähän epävineinen vain.”

Neiti katsoi Venkuraan niin kuin ei olisi ymmärtänyt mistä tämä puhui.

”Minä puhun *sinulle!*” hän huudahti sitten. ”Sinä olet hävytön ja uppiniskainen ja – ja – ja varas.”

Venkura räpytti silmiään.

”Ketä sinä varkaaksi kutsut?” hän kysyi äänellä, jonka toivoi kuulostavan sopivasti loukkaantuneelta.

”Sitä sinä et osannutkaan odottaa”, neiti sanoi. ”Minä laskin ne hopealusikat, jotka käskin sinun kiillottaa. Näyttää siltä, että laatikosta puuttuu yksi lusikka. Tahtoisinpa kuulla, miten sinä sen selität!”

”Ehkä sinä et osaa laskea kahteentoista”, Venkura ehdotti.

Neiti Frikadelli nosti nenänsä ilmaan ja haisteli.

”Mistä tuo savun haju tulee?” hän kysyi.

Vastausta odottamatta hän säntäsi keittiöön. Venkura viivytteli tovin ennen kuin seurasi perässä.

”Minun kaulukseni”, neiti huusi. ”Sinä olet polttanut minun sunnuntaikaulukseni!”

Neiti Frikadelli sively kaulusten jäännöksiä hellästi. Oli oikeasti yllättävää, että hän tunnisti sunnuntaikauluksensa siitä mustuneesta, savuavasta rihmasta, jota roikotti ilmassa.

”Syytä itseäsi”, Venkura sanoi. ”Jos sinä et olisi kutsunut minua, olisin jatkanut tärkkäämistä enkä olisi istunut kuuntelemassa, kun sinä räökkäsit sitä pianoparkaa.”

”Riittää”, neiti kiljaisi. ”Saat luvan lähteä tiehesi heti huomisaamuna.”

Venkura ei ollut tippaakaan yllätynyt, ei oikeastaan. Samat sanat hän oli kuullut ennenkin, monen monta kertaa. Joskus häntä kehoitettiin *häipymään hyvän sään aikana*, joskus *keräämään luunsa*. Mutta olivatpa sanat mitkä tahansa, samaa ne tarkoittivat.

Katja Krekelä, *Hurjalinna*. Tammi 2015.